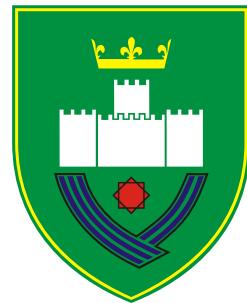

**INVESTICIJSKI VODIČ
OPĆINE VISOKO**

OPĆINA VISOKO

Vizija:

Biti prepoznatljivi kao otvorena sredina visokih vrijednosti, konkurenčkih sposobnosti, inovativnosti i poduzetništva s ciljem stvaranja ambijenta za život i rad svih stanovnika općine uz efikasnu i ekspeditivnu administraciju koja slijedi principe poslovne izvrsnosti.

Misija:

Radeći na stvaranju vrijednosti za stanovnike općine Visoko vodimo se principima zakonitosti, transparentnosti i efikasnosti. Prepoznajemo potrebe i radimo na strateškom planiranju i realizaciji projekata uvažavajući međunarodne standarde kvaliteta i zaštite čovjekove okoline s posebnom pažnjom na prostorno planiranje i lokalni ekonomski razvoj uz efikasno upravljanje javnim sektorom i interaktivan odnos svih zainteresovanih subjekata u lokalnoj zajednici. Naš cilj jeste da općina Visoko bude privlačno mjesto za ugodan i siguran život njenih stanovnika ali i novih generacija.

Investitori - dobrodošli u Visoko !

halid

Poštovane čitateljke i čitatelji,

Zadovoljstvo mi je predstaviti Vam prvo izdanje investicijskog vodiča u općini Visoko.

Investicijski vodič je jednostavan i praktičan priručnik koji može poslužiti potencijalnim investitorima u procesu planiranja i osnivanja biznisa na području općine Visoko, ali i svima onima koji imaju neposredan ili posredan kontakt sa potencijalnim investitorima.

Visoko je grad mogućnosti koji svakom zainteresovanom investitoru nudi proaktivno okruženje za ostvarenje poduzetničkih ideja.

Geografski položaj, prometna povezanost, raznovrsni prirodni resursi, hiljadugodišnji identitet, dugogodišnje iskustvo u kožnoj, tekstilnoj i prehrambenoj industriji kao i trgovini, uz sposobnu i kvalifikovanu radnu snagu spremnu da ide u korak sa novim tehnologijama i načinima rada te tradicionalno razvijen poduzetnički duh, neke su od komparativnih prednosti općine Visoko.

Investicijski vodič koncipiran je tako da pruži jednostavne tačke orientacije za sve buduće poslovne aktivnosti domaćih i stranih ulagača, od otpočinjanja procesa planiranja do osnivanja pravnog subjekta i početka privredne aktivnosti na području općine Visoko.

Općinska administracija spremna je da pruži svu potrebnu podršku i pomoć:

DOMAĆI I STRANI ULAGAČI, DOBRO DOŠLI U OPĆINU VISOKO.

Amra Babić, načelnica Općine Visoko

I DOLAZAK U OPĆINU VISOKO

Geografski položaj	9
Klima i prirodni resursi	10
Rijeke	11
Historija	12
Kulturno-historijske znamenitosti	15
Društvena infrastruktura	18
Zdravstvena zaštita	18
Obrazovne institucije	18
Socijalna zaštita	19
Kultura	19
Administrativni položaj	21
Osobna karta općine Visoko	22
Stanovništvo	22

Prometna povezanost i infrastruktura	23
--------------------------------------	----

Cestovni i željeznički promet	23
-------------------------------	----

Transport prirodnog plina	23
---------------------------	----

Vodoopskrba	24
-------------	----

Elektrosnabdijevanje i telekomunikacije	24
---	----

II PRIVREDNI PROFIL

Privreda općine Visoko	25
------------------------	----

Vanjsko-trgovinsko poslovanje preduzeća	29
---	----

Poljoprivreda na području općine Visoko	30
---	----

Zaposlenost	32
-------------	----

Proces zapošljavanja	34
----------------------	----

Finansijski resursi općine Visoko	35
-----------------------------------	----

III PROSTORNI RESURSI	37		
OPĆINE VISOKO			
Granice prostornog obuhvata gradskog građevinskog zemljišta	37	Preduzetničke industrijske zone	50
Naknade	40		
Zakonska regulativa u oblasti prostornog uređenja i građenja u FBIH i ZE-DO kantonu	44	IV KORACI DO USPJEŠNOG ULAGANJA	56
Pravo korištenja zemljišta radi građenja	44	Postupak registracije privrednog društva kod registracionog suda	
Sticanje prava korištenja zemljišta radi građenja	45	Postupak registracije pri osnivanju društva sa ograničenom odgovornošću (d.o.o.)	57
Dodjela GGZ, izdavanje urbanističke saglasnosti, odobrenja za građenje, odobrenja za upotrebu objekta i upis prava vlasništva	47	Upis u sudski registar dioničkog društva (d.d.)	63
		Upis u sudski registar društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću (d.n.s.o) i komanditnog društva (k.d.)	64

V ZAKONSKI OKVIR ZA INVESTIRANJE	65
Strategija investiranja	65
Aktivnosti za poticanje ulaganja na kantonalnom nivou	66
Aktivnosti za poticanje ulaganja na federalnom nivou	66
VI POREZI	67
Kategorije oporezivanja	67
Stranci i porezi u BiH	68
Porezne olakšice	68
Taksa za isticanje firme	70
VII BANKARSKI SEKTOR	70
Kontakt telefoni banaka na području općine Visoko	70
VIII KATALOG PROJEKATA ZA 2013.GODINU	71
IX NAJAVAŽNIJI KONTAKTI	71
X NAŠA OPREDJELJENJA	74

I DOLAZAK U OPĆINU VISOKO

I-1 GEOGRAFSKI POLOŽAJ

Općina Visoko nalazi se u srednjoj Bosni, sjeverozapadno od Sarajeva, a administrativno pripada Zeničko – Dobojskom kantonu. Grad leži na $43^{\circ} 59'$ sjeverne geografske širine, na $18^{\circ} 10'$ istočne geografske dužine i na nadmorskoj visini od 399 do 1.050 metara.

Površina općine iznosi $230,8 \text{ km}^2$. Reljef na području općine pretežno je ravničarski, sa blagim padinama okolnih planina. Cijelo područje općine pripada slivu rijeke Bosne koji je i najvažniji vodenih tok na području općine.

I-2 KLIMA I PRIRODNI RESURSI

Klima je umjerenokontinentalna. Prosječna godišnja temperatura iznosi 8 do 10°C, a prosječna godišnja količina padavina između 800 i 1.250 ml/m². Osnovna karakteristika ove klime je oštra zima, dok su ljeta topla. Klima ovog područja je povoljna, sa umjerenom vlažnošću, umjerenim temperaturama, znatnim osunčanjem, bez jakih olujnih vjetrova i u osnovi je povoljna za razne vidove ljudske djelatnosti: urbanizaciju, poljoprivredu, turizam, saobraćaj itd.

Prirodni resursi kojima raspolaže općina su poljoprivredno zemljište, šume, vode, te mineralne sirovine kao što su glina, gips, ugalj i različite vrste stijena.

Poljoprivredna zemljišta su nezamjenjiv uvjet i važan faktor masovne poljoprivredne proizvodnje. Kvalitetna poljoprivredna zemljišta smještena su u ravničarskim dijelovima općine. Dispozicija kvalitetnog prostora koncentrirana je u dolinama rijeka Bosne, Fojnice i njihovih pritoka, što pruža mogućnosti za navodnjavanje, a time i povećanje prinosa.

Šume na području općine zauzimaju 12.510 ha odnosno 54,39% površine općine. U ovu površinu uračunate su šume u privatnom i državnom vlasništvu.

I-3 RIJEKE

Cijelo područje općine pripada slivu rijeke Bosne u koju se s lijeve strane ulijevaju Fojnica i Radovljanska rijeka, a s desne strane Goruša. Rijeka Fojnica se u rijeku Bosnu ulijeva u Visokom na nadmorskoj visini od 430 m.

I-4 HISTORIJA

Visoko je grad sa dugom tradicijom i bogatim kulturno-historijskim naslijeđem. Tragovi života na području visočke doline datiraju još iz 4000-te godine p. n. e., što svjedoči o tome da je ovaj kraj bio nastanjen još u prehistorijsko doba. Kroz antički i rimski period nastavlja se kontinuitet života na ovom području, a Visokom pripada nezaobilazno mjesto u historiji srednjovjekovne bosanske države kada postaje krunidbeno i stolno mjesto bosanskih kraljeva i centar bosanske države. Naziv Visoki u historijskim izvorima prvi put se spominje 1355. godine. Visoki je bio smješten na brdu Grad (Visočica) i imao je odbrambeni karakter, a povremeno je bio rezidencija bosanskih vladara i stolno mjesto bosanskog kneza. Njegovo podgrađe, poznato kao Podvisoki, bilo je varoš sa trgovačkim i gradskim četvrtima u kome se nalazila i vladarska rezidencija. Lokalitet Mili (sadašnji Arnautovići) predstavljao je zborno mjesto državnih sabora te krunidbeno i grobno mjesto bosanskih vladara.

Iz tog perioda potiče i čuvena Povelja Kulina bana Dubrovčanima o prijateljstvu i slobodi trgovine u Bosni. Napisana je 29. augusta 1189. godine na starobosanskom narodnom jeziku i bosanskim pismom bosančicom. Ovaj dokument je ne samo najstariji dosad pronađeni očuvani bosanski državni dokument nego i najstariji državni dokument svih južnoslavenskih naroda i država.

Područje današnjeg Visokog je u srednjem vijeku bilo jedno od centara vjerskog, političkog, privrednog i kulturnog života bosanske države. Period razvijenog srednjeg vijeka bio je doba njegovog uspona i procvata.

POVELJA KULIN BANA DUBROUČANIMA
29.08.1189. godine

U ime Oca i Sina i Svetoga Duha

Ja ban bosanski Kulin, zaklinjem se tebi, kneže
Krvaju i svim Dubrovčanima, da ēu vam pravi prijatelj
biti, od sada dovjeka.

I da ēu u dobrim i iskrenim odnosima
s vama biti dok sam živ.

Sve Dubrovčane, koji hode mojom zemljom,
gdjegod tko hoće da trguje, gdjegod se tko zadesi,
iskreno i srdačno primati, da im se ništa načao
ne učini, a poklon mi mogu dati samo svojevoljno.

I da im moji zapovjednici nasilje neće činiti.

I dokle ovđe budu pružiti im savjet i pomoć,
ko što i sami, koliko god se može, bez ikakve zle
primisli.

Neka nam Bog bude na pomoći i ovo sveto Evanelje.

Ja, Radoje, pisar Banov, napisah oву povelju
tisuću sto osamdeset i devete godine po Kristu,
dvadeset i devetog kolovoza, na dan kada se
obilježava odsijecanje glave Ivana Krstitelja.

The Chart of Kulin the Ban

29th August 1189.

In the name of the father and the son and the holy
spirit.

I, the Bosnian Ban Kulin, take an oath upon you, the
Duke Krivac, and all citizens of Dubrovnik, to be your
real friend, for ever and ever.

And that I Shall be in good and frank relationship with
you as long as I live.

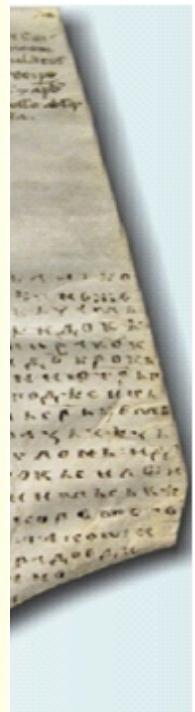
All citizens of Dubrovnik passing through my country,
wherever they to do trade, wherever they are, I shall
receive frankly and cordially and provide they are not
done any harm, and that they can give me a present
only upon their own will.

And that my commanders will not do them any harm.

As long as they are here, I shall give them advice and
help as we should do ourselves as much as possible,
without and evil thought.

God help us and this holy gospel.

I, Radoje, the ban's scrivener, wrote this chart, in the
year 1189 after Christ, on 29th August, on the day
John the Baptist was beheaded when.

Visoko kao naziv za grad počeo se upotrebljavati od vremena Osmanlijske uprave 1463. godine. U tom periodu Visoko je bilo administrativni centar Visočke nahije koja je početkom XVII stoljeća obuhvatala centralne dijelove srednjovjekovne bosanske države. Visočka nahija, sa izvjesnim teritorijalnim promjenama, egzistirala je sve do 1895. godine kada je došlo do nove administrativno-teritorijalne organizacije u Bosni.

Razvitak grada nastavlja se dolaskom Austro-Ugarske monarhije kada se grad značajno proširio. Tokom Drugog svjetskog rata Visoko je bilo pod okupacijom Nezavisne države Hrvatske. U socijalističkoj Jugoslaviji grad se razvio i dolazi do nagle industrijalizacije cijele općine.

Agresija na Bosnu i Hercegovinu nije zaobišla ni Visoko. Usljed višegodišnjeg razaranja oštećen je ili uništen najveći dio industrijskih pogona i stambenih objekata uz velike ljudske žrtve.

Period poslije agresije je donio postepeno, iako sporo, obnavljanje privrede uz pokretanje novih privatnih biznisa.

I-4.1 KULTURNO-HISTORIJSKE ZNAMENITOSTI

Arheološka istraživanja na lokalitetu Okolište, u naseljima Okolište i Rainovići kod Visokog -
Nacionalni Spomenik BiH

Srednjovjekovni bosanski kraljevski grad Visoki - proglašen je nacionalnim spomenikom Odlukom Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika (broj Odluke:05.1-2-1047/03-2 od 02.03.2004.g.).

U vrijeme bosanske samostalnosti grad je nosio ime Visoki i nalazio se na Visočici na visini od 766,5 m i oko 300 metara iznad doline u kojoj se razvilo naselje.

Utvrđeni grad Visoki najvjerovatnije je dao početi graditi bosanski ban Stjepan II Kotromanić.

Arheološko područje - Prahistorijsko naselje na lokalitetu Okolište u naseljima Okolište i Radinovići - proglašeno nacionalnim spomenikom Odlukom Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika (broj Odluke: 05.2-2-159/06-3 od 05.09.2006. godine).

Arheološki lokalitet Okolište otkriven je 1966. godine.

U organizaciji Zavičajnog muzeja u Visokom izvršene su zaštitne intervencije i manja iskopavanja 1983. I 1986. godine.

Arheološko područje Mili / Arnautovići - mjesto stanka bosanske vlastele i mjesto krunisanja, te grobne crkve bosanskih vladara - proglašeno nacionalnim spomenikom Odlukom Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika (broj Odluke: 06-6-894/03-2 od 02.07.2003. godine).

Tabačka / Tabhanska džamija - proglašena nacionalnim spomenikom Odlukom Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika (broj Odluke: 08.2-6-801/03-9 od 09.10.2003. godine).

Džamija je izgrađena u vrijeme ekspanzije esnafa tabačkog zanata na lijevoj obali rijeke Fojnice, uz nekadašnju tabhanu. Izgradili su je visočki tabaci u prvoj polovini 17. vijeka. Radovi na realizaciji projekta restauracije nacionalnog spomenika Tabačke/Tabhanske džamije započeli su 2005. godine.

Pravoslavna Crkva sv. Prokopija - proglašena nacionalnim spomenikom Odlukom Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika (broj Odluke: 07.2-2-32/04-3 od 02.03.2004. godine). Crkva sv. Prokopija u Visokom je smještena uz saobraćajnicu Visoko Kiseljak, na izlazu iz visočke čaršije u neposrednoj blizini novog visočkog groblja, u dijelu predgrađa Podvisoki. Ne zna se tačna godina izgradnje crkve, a obnovljena je prvi put 1853. godine.

Samostan Sv. Bonaventure u Visokom - sa pokretnim naslijeđem - proglašen je nacionalnim spomenikom Odlukom Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika u 2012 godini (broj Odluke: 07.3-2.3-73/12-19 od 04.06.2012. godine). Nacionalni spomenik se sastoji od zgrade Samostana sa gimnazijom i sjemeništem, pripadajuće crkve i pokretnog naslijeđa koje čini zbirka slika starih majstora. Samostan posjeduje i lapidarij kroz čije eksponate je prikazana prošlost Visokog i okoline, pa i cijele BiH, od najstarijih dana do danas.

I-5 DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA

I-5.1 ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Zdravstvene usluge na području općine pruža JU "Dom zdravlja" Visoko koji je izgrađen 1953. godine. "Dom zdravlja" pruža zdravstvene usluge pacijentima kroz organiziranu primarnu i konsultativno specijalističku zdravstvenu djelatnost na području općine Visoko.

Usluge zdravstvene zaštite pruža u objektu u Visokom i ambulantama porodične medicine u mjesnim zajednicama Gračanica, Moštare, Poriječani i Buci. U prostorijama JU "Dom zdravlja" Visoko organizirani su: Centar za borbu protiv bolesti ovisnosti iz Zenice, Satelitski centar za hemodializu u organizaciji Kantonalne bolnice Zenica i Hitna pomoć.

I-5.2 OBRAZOVNE INSTITUCIJE

Osnovne škole koje se nalaze na području općine Visoko su: OŠ "Kulin Ban" Visoko, OŠ "Safvet-beg Bašagić" Visoko, OŠ "Alija Nametak" Buci, OŠ "Mula Mustafa Bašeskija" Donje Moštare, OŠ "Mehmedalija Mak Dizdar" Dobrinje, OŠ "Musa Ćazim Ćatić" Gračanica i OŠ za muzičko obrazovanje "Avdo Smajlović" Visoko.

Srednje škole koje se nalaze na području općine Visoko su: Mješovita srednja škola "Hazim Šabanović", Gimnazija "Visoko", Medresa "Osman ef. Redžović" u Čajogradu, te Franjevačka klasična gimnazija.

I-5.3 SOCIJALNA ZAŠTITA

Pravo na socijalnu sigurnost, uključujući pravo na socijalno osiguranje, je međunarodno priznato pravo kao jedno od temeljnih ljudskih prava.

Nosilac socijalne zaštite na području općine Visoko je JU "Centar za socijalni rad" Visoko, osnovan u cilju vršenja djelatnosti i poslova od posebnog društvenog interesa. JU "Centar za socijalni rad" potiče i razvija samopomoć, dobrosusjedsku pomoć, dobrovoljni rad, dobrovorne i druge djelatnosti, obavlja poslove savjetovališta za probleme braka i porodice, odgoja djece, te predlaže mjere unapređenja politike socijalne zaštite, osigurava i povremenu novčanu pomoć porodicama koje se nalaze u stanju socijalne potrebe. Na području općine Visoko, u naselju Dobrinje, nalazi se također i Dnevni centar za djecu i odrasle osobe sa posebnim potrebama.

I-5.4 KULTURA

Općina Visoko je grad bogate kulturne tradicije i na njenom području egzistira više institucija, organizacija i udruženja koje se bave kulturnom djelatnošću.

JU Zavičajni muzej Visoko, koji je osnovan 1953. godine, najstariji je muzej na ZE-DO kantonu i jedan od najstarijih u BiH. Bavi se prikupljanjem, obradom, zaštitom, čuvanjem i prezentiranjem muzejske građe, zaštitom kulturne baštine, naučno-istraživačkim radom, te pedagoškom i izdavačkom djelatnošću.

JU "Gradska biblioteka" Visoko, sa fondom od oko 55.000 knjiga i druge neknjižne građe, osnovana je 1946. godine.

Prikuplja, obrađuje, čuva i daje na korištenje bibliotečku građu i pored bibliotečke djelatnosti bavi se obrazovnom, kulturnom i izdavačkom djelatnošću, te zaštitom kulturno - historijskog naslijeđa.

Udruženje građana likovnih umjetnika "Galerija Likum '76" osnovano je 1970. godine i bavi se promocijom i afirmacijom likovnih vrijednosti kroz organiziranje i razmjenu pojedinačnih, grupnih i kolektivnih izložbi, kulturnih susreta različitih sadržaja, te poticaja likovnog amaterizma. 1950-tih godina Visoko dobiva svoje amatersko pozorište i kino - današnju JU Centar za kulturu i edukaciju. Udruženje građana "Teatar Total", amatersko pozorište koje kontinuirano djeluje od 1952. godine spada u amaterska pozorišta u BiH sa najvećim brojem nagrada.

I-5.5. ADMINISTRATIVNI POLOŽAJ

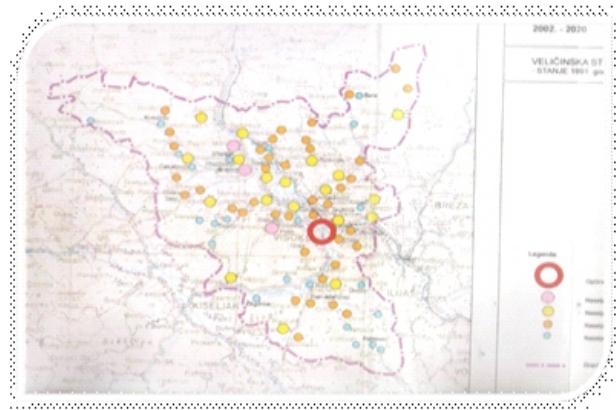

Javna uprava ima značajnu ulogu u svakodnevnom životu građana, te utiče na kvalitet života i ostvarivanje velikog broja prava. U Općini Visoko, kao jedinici lokalne samouprave, organizirana je predstavnička i izvršna vlast. Nositelj izvršne vlasti u Visokom je Općinska načelnica sa šest pomoćnika. Načelnica rukovodi općinskom administracijom, provodi općinsku politiku i izvršavanje općinskih propisa, te rukovodi obavljanjem poslova koje na Općinu prenosi kantonalna i federalna vlast.

Predstavničko tijelo Visokog je Općinsko vijeće koje ima ukupno 25 vijećnika koji zastupaju interese svih građana. U proces donošenja odluka od lokalnog značaja uključeni su i građani putem 26 mjesnih zajednica.

I-6 OSOBNA KARTA OPĆINE VISOKO

I-6.1 STANOVNOST

Prema posljednjem popisu stanovništva BiH, provedenom 1991.godine na području općine Visoko živjelo je 46.130 stanovnika. Od toga je Muslimana bilo 34.385 (74,54%), Srba 7.377 (15,99%), Hrvata 1.973 (4,28%), Jugoslovena 1.456 (3,16%), a ostalih 939 (2,04%).

I-6.2 UDALJENOST OD DRUGIH GRADOVA

Grad	Udaljenost u km
Zenica	43,18
Sarajevo	33,56
Bihać	408,52
Tuzla	159,00
Zavidovići	71,75
Neum	221,15

I-7 PROMETNA POVEZANOST I INFRASTRUKTURA

I-7.1 CESTOVNI I ŽELJEZNIČKI PROMET

Visoko je prometno povezano sa ostalim dijelovima Bosne i Hercegovine putem cestovnog i željezničkog koridora. Smješteno je uz cestovni koridor Vc, a trenutno je autocestom A-1 povezano sa Kaknjom na jednoj i Jošanicom-Vogošća na drugoj strani, te dalje magistralnim putem M- 17 sa Sarajevom i Zenicom, dok je sa preostalim susjednim općinama povezano regionalnim putevima. Nalazi se uz željezničku prugu Sarajevo-Zenica.

I-7.2 TRANSPORT PRIRODNOG PLINA

Osnivanjem preduzeća za gasifikaciju, distribuciju i promet gasa i opreme „Visokogas“ 1997. godine otpočeo je proces gasifikacije u Visokom. Gasnom mrežom je pokriveno kompletno gradsko područje i dijelovi vangradskog područja, odnosno dijelovi MZ Moštare, MZ Arnautovići i Mulići, te sve privredno-poslovne zone u Visokom (Ozrakovići, TopuzovoPolje, Kula Banjer i Čekrekčije). Ukupna dužina gasne mreže je oko 100 km.

I-7.3 VODOOPSKRBA

Gradsko područje općine Visoko i pojedina prigradska naselja općine su pokrivena gradskom vodovodnom mrežom, kojom upravlja JKP «Visočica» d.o.o. Visoko. Gradska vodovodna mreža ima stabilno napajanje potrebnim količinama vode sa izvorišta "Vrutak". Ostali prostor općine po pitanju vodosnabdijevanja se oslanja na lokalne vodovodne sisteme. Prema službenoj evidenciji na općini Visoko ima 223 lokalna vodovoda.

I-7.4 ELEKTROSNABDIJEVANJE I TELEKOMUNIKACIJE

Kada je u pitanju snabdijevanje električnom energijom, cjelokupna općina Visoko je priključena na mrežu JP „Elektroprivreda BiH“.

JP „BH Telecom“ je dominantna kompanija u pružanju telekomunikacijskih usluga na području općine Visoko.

Pored njih u ovoj oblasti u općini su prisutni i drugi operateri.

II PRIVREDNI PROFIL

II-1 PRIVREDA OPĆINE VISOKO

Najveća privredna ekspanzija i industrijalizacija općine Visoko desila se u periodu od 1945.god. -1990.god. Mjereno po BDP-u po glavi stanovnika, općina Visoko je u 1990. godini imala BDP po glavi stanovnika za 10% veći od tadašnjeg prosjeka BiH. Visoko je bio grad prepoznatljive tekstilne i kožne industrije i najveći izvoznik iz BiH. Ukupan broj zaposlenih je bio 13.500 i od toga je privreda zapošljavala 88 %, vanprivreda 7% i individualni sektor 1,7%.

Prije agresije na BiH privreda je bila organizirana u 20 preduzeća od kojih su najveća "KTK", "Vitex", "Velepromet", "Kovina", "Vispak", GP "Zvijezda", "IGM" i dr. u kojima se zapošljavalo preko 11.000 radnika. Tokom agresije mnoge fabrike su bile oštećene, a štete se procjenjuju na oko 200 miliona EUR. Organiziranje industrijske proizvodnje i posebno poljoprivredne proizvodnje, pomoglo je u preživljavanju stanovništva općine i šire regije, te dalo ogroman doprinos u odbrani zemlje i općine.

Poslijeratna obnova uz proces privatizacije, ponovo je pokrenula rad fabrika, ali većina njih nije dostigla prijeratni nivo proizvodnje i iskorištenost kapaciteta.

Nosioci privrednog razvoja općine Visoko su preduzeća iz djelatnosti proizvodnje kože i kožnih proizvoda, proizvodnje, pakovanja i prerade prehrambenih proizvoda, dijelom proizvodnje tekstila i tekstilnih proizvoda, proizvodnje građevinskog materijala te metaloprerađivačke i drvne industrije.

Uspješan rad ovih preduzeća zasniva se na dugotrajnoj tradiciji i kvalificiranim ljudskim resursima.

Većina preduzeća unutar ovih djelatnosti su izvozna preduzeća i uspješnost njihovog poslovanja prvenstveno ovisi od uvjeta na vanjskim tržištima, kao i općem poslovnom okruženju na nivou BiH.

Prema podacima AFIP-a d.d. Sarajevo u 2012. godini na teritoriji općine Visoko poslovalo je 340 privrednih društava, a broj registriranih fizičkih lica koja se bave privrednom djelatnošću sa 31.12.2012. godine je 913.

Struktura samostalnih privrednika / fizička lica / prema djelatnosti poslovanja:

R.br.	Vrsta djelatnosti	2011.	2012.
1.	Trgovačke radnje	350	332
2.	Ugostiteljske usluge	91	94
3.	Obrtničke i srodne djelatnosti	588	487
	UKUPNO	1.029	913

Visoko je oduvijek bilo grad zanata, od kojih su neki uspjeli opstati i do danas. Kožarski zanat: proizvodnja i prerada kože i krvna, šivenje predmeta od kože i krvna, izrada kožne galanterije i opančarstvo je u ovom kraju vijekovima star zanat a njegov razvoj možemo pratiti još od osmanskog doba. Kada su u pitanju ostali tradicionalni zanati oni su uglavnom bili, a i danas su prisutni, posebno na područjima Goduše proizvodnja čibuka, češljeva, drvenih kutija i Liješeve grnčarstvo: proizvodnja čupova, pršulja, tepsija i drugog posuđa za kuhanje i pečenje.

Pored intenzivnog razvoja industrije i trgovine, značajan doprinos u razvoju općine Visoko dali su poljoprivreda, građevinarstvo, saobraćaj i zanatstvo. Postojeći kapaciteti u uzgoju stoke i tovu junadi, proizvodnja mlijeka, voćarski rasadnici, razvijena veterinarska služba, predstavljaju dobru osnovu za dalji razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje na području općine Visoko.

Diljem Bosne i Hercegovine ali i svijeta, prepoznatljivi visočki brendovi su:

- VISOČKA KOŽA
- VISOČKO SUHO MESO
- MOŠTRANSKA PAPRIKA
- VISOČKA ZLATNA DŽEZVA

Strateški cilj za postizanje privrednog razvoja je stvaranje boljeg poslovnog ambijenta, nove investicije i otvaranje novih radnih mesta kroz:

II-2 VANJSKOTRGOVINSKOPOSLOVANJE PREDUZEĆA S TERITORIJE OPĆINE VISOKO

II-2.1 UVOD-IZVOZ U OPĆINI VISOKO ZA 2011. God.

Općina	Uvoz u hilj.KM	Učešće u ukupnom uvodu FBiH %	Izvoz u hilj.KM	Učešće u ukupnom izvozu FBiH%	Pokrivenost uvoza izvozom u %	Saldo robne razmjene u KM
Visoko	395.513	4,05	482.057	8,66	121,88	86.544

Prema zvaničnim pokazateljima Vanjskotrgovinske komore BiH /izvor informacija o stanju privrede na području ZDK za 2011. god./ udio općine Visoko u izvozu Kantona za 2011. god. je 33,35%, po čemu se općina Visoko svrstava u najveće izvoznike u ZDK, a udio u uvozu je 25,52%, odmah poslije općine Zenica sa 31,92%.

Pokazatelji vanjskotrgovinske razmjene u općini Visoko 2011. i 2012. god. /u 000 KM/

OPĆINA	2011. godina		2012. godina	
	Izvoz	Uvoz	Izvoz	Uvoz
Visoko	482.057	395.513	505.724	398.648

II-3 POLJOPRIVREDA NA PODRUČJU OPĆINE VISOKO

U periodu do 1992. god. na području općine Visoko se uglavnom vršila proizvodnja povrća na otvorenom. U periodu poslije 1996. god. poljoprivredna proizvodnja ima trend rasta, a karakteristika sadašnje proizvodnje je orientacija na savremen način proizvodnje voća i povrća. Podignuto je do 150 ha intenzivnih zasada voća, a trend proizvođača povrća je proizvodnja u plastenicima. Do sada se proizvodnja u plastenicima vrši na oko 4.000 m².

Prema katastarskim podacima kategorije poljoprivrednog zemljišta na općini Visoko imaju slijedeće vrijednosti:

- oranice i baštne 5.676 hektara;
- voćnjaci 1.088 hektara;
- livade 14.964 hektara;
- pašnjaci 762 hektara;

Iz gore navedenih podataka vidljivo je da 1/3 poljoprivrednog zemljišta čine oranice i bašte koje spadaju po upotreboj vrijednosti u najkvalitetnije zemljište.

Kvalitetno zemljište i blizinu rijeke stanovništvo moštranskog, dobrinjskog i radovljanskog područja koristi za proizvodnju povrća, pa su njihovi proizvodi, osim Visokog, u dobroj mjeri prisutni na pijacama Sarajeva, Zenice, Kakanja i drugih gradova.

Prema podacima iz Registra privrednih subjekata na općini Visoko registrirano je 11 društava koja se bave proizvodnjom i preradom poljoprivrednih proizvoda i 97 fizičkih lica koja su registrirana kao obrtnici.

II-4 ZAPOSLENOST

Broj zaposlenih i nezaposlenih od 2008. do 2012. god. (na dan 31.12.) na području općine Visoko

Godina	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
Broj zaposlenih	9319	8666	8428	9019	9200
Broj nezaposlenih	6445	7148	7149	6856	7267
Radno aktivno stanovništvo	25.979	28.019	28.032	27.942	27.942

Broj i dobna struktura nezaposlenih na dan 31.12.2012. god. na području općine Visoko

	Ukupno	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
Svega	7267	341	53	1551	0	28	2890	61	2343
Žene	3715	235	32	1005	0	4	1284	35	1120
STEPEN STRUČNOG OBRAZOVANJA									
GODINE STAROSTI	UKUPNO	NK	PK	KV	VKV	NSS	SSS	VŠ	VSS
15 – 18	163	50	0	89	0	0	24	0	0
19 – 20	396	40	1	190	1	0	164	0	0
21 – 24	891	125	1	353	0	0	326	0	86
24 – 27	636	100	2	235	0	0	190	0	109
28 – 30	638	130	3	277	0	0	148	10	70
31 – 35	897	297	3	360	0	0	176	13	48
36 – 40	828	347	3	368	2	0	91	4	12
41 – 45	809	331	11	346	0	0	113	4	4
46 – 50	822	290	18	295	6	0	201	6	6
51 – 55	712	347	10	235	9	0	97	10	4
56 – 60	385	229	5	121	8	0	16	4	2
61 – 65	91	57	4	21	2	0	5	2	0
	7267	2343	61	2890	28	0	1551	53	341

II-5 PROCES ZAPOŠLJAVANJA

Proces zapošljavanja, modeli zapošljavanja, uvjeti zapošljavanja i prestanak radnog odnosa detaljno su objašnjeni na slijedećim web stranicama:

- Agencija za rad i zapošljavanje BiH
<http://arz.gov.ba>
- Zakon o radu Federacije BiH
<http://fpa.gov.ba>
- Federalni zavod za zapošljavanje
<http://fzza.ba>
- JU Zavod za zapošljavanje ZDK
<Http://www.zdk.ba>

II-6 FINANSIJSKI RESURSI OPĆINE

PREGLED PLANIRANOG I IZVRŠENOG BUDŽETA OPĆINE VISOKO

Budžetska godina	2009.godina	2010.godina	2011.godina	2012.godina
PRIHODI				
1. PLANIRANI PRIHODI	9.216.700,00	10.095.000,00	9.852.000,00	10.092.000,00
2. IZVRŠENI PRIHODI	7.706.255,32	8.330.049,00	9.291.432,61	8.238.357,32
2.1. poreski prihodi	5.216.648,83	5.066.607,55	5.550.868,03	5.438.344,04
2.1.1. direktni porezi	2.283.490,81	1.807.821,14	1.798.975,11	1.847.540,68
2.1.2. indirektni porezi	2.933.158,02	3.258.786,41	3.751.892,92	3.590.803,36
2.2. neporeski prihodi	1.606.963,74	2.038.656,06	2.141.366,21	1.972.022,25
2.3. tekuće potpore	882.642,75	684.785,53	1.347.198,37	827.991,03
2.4. ostalo		540.000,00	252.000,00	
procenat izvršenja prihoda	83,61	82,52	94,31	81,63

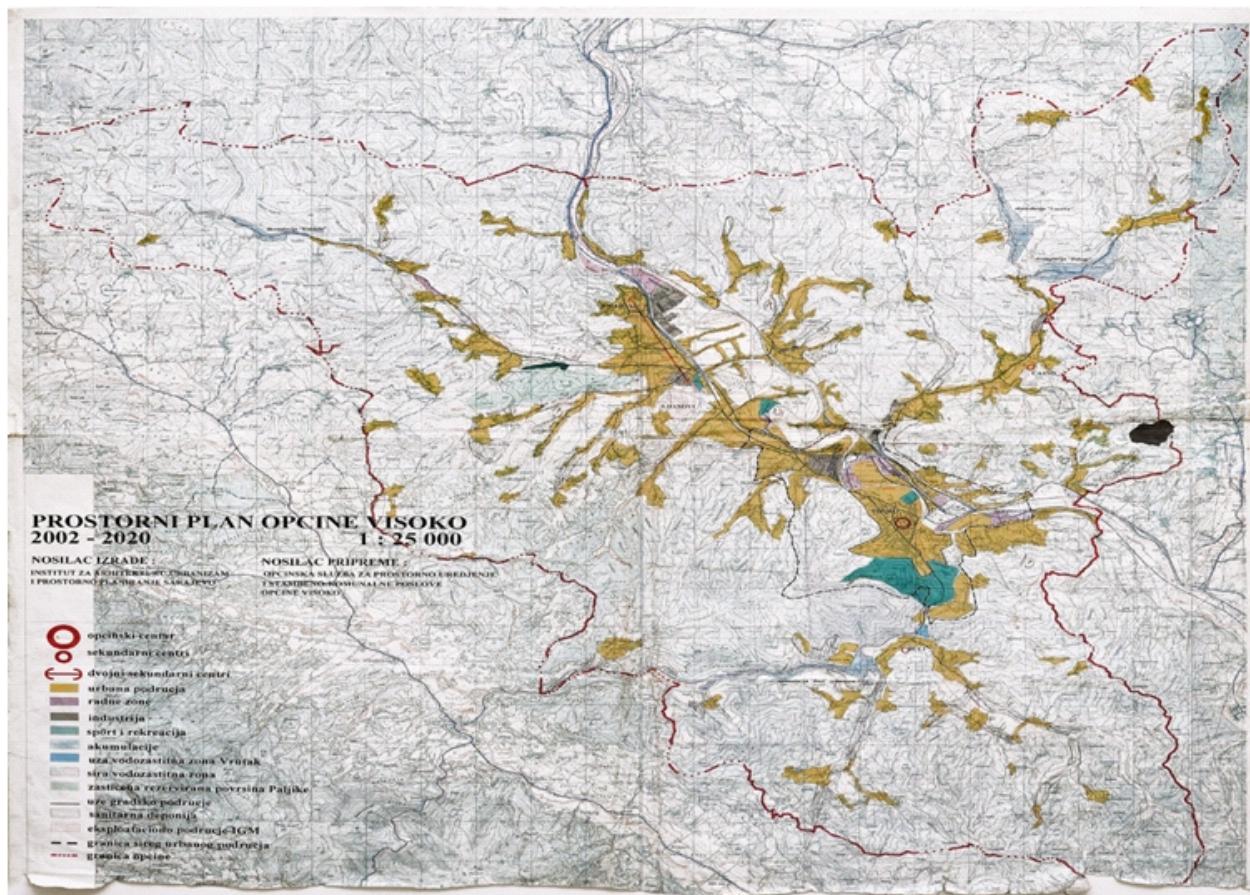
FINANSIJSKI POKAZATELJI KROZ IZVRŠENJE BUDŽETA OPĆINE VISOKO

Budžetska godina	2009.godina	2010.godina	2011.godina	2012.godina
Izvršenje izdataka budžeta	7.265.239,83	7.898.900,70	9.079.201,84	10.091.824,12
1.Tekući izdaci	2.784.338,57	2.754.885,81	3.209.000,54	3.975.804,78
2.Materijalni troškovi - javna potrošnja za funkcionisanje zajednice	1.091.520,29	1.236.485,82	1.328.981,57	2.890.740,60
3.Tekući grantovi	1.665.738,66	1.869.112,13	2.068.809,70	2.106.537,33
4.Kapitalni izdaci	1.501.827,94	1.774.380,54	2.118.234,60	863.458,46
5.Razlika	221.814,37	264.036,40	354.175,43	255.282,95
(Ostalo neklasificirano)				
Procenat izvršenja:				
1.tekući izdaci	38,32%	34,88%	35,34%	39,40%
2.materijalni troškovi	15,02%	15,65%	14,64%	28,64%
3.tekući grantovi	22,93%	23,66%	22,79%	20,87%
4.kapitalni izdaci	20,67%	22,46%	23,33%	8,56%
5.razlika	3,06%	3,35%	3,90%	2,53%
(Ostalo neklasificirano)				

Općina Visoko je od 01.01.2013. god. budžetsko poslovanje organizirala putem Jedinstvenog sistema trezora u cilju postizanja stabilnosti u izvršavanju svih javnih funkcija Općine i njenih zakonskih obaveza, te transparentnosti i javnosti.

III PROSTORNI RESURSI OPĆINE VISOKO

III-1 GRANICE PROSTORNOG OBUVHATA GRADSKOG GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA

Granice prostornog obuhvata gradskog građevinskog zemljišta na području općine Visoko obuhvataju izgrađeno i neizgrađeno gradsko građevinsko zemljište, kao i podatke o parcelama i vlasnicima iz katastra nekretnina, odnosno zemljišnih knjiga.

Gradsko građevinsko zemljište se prema pogodnostima koje može pružiti korisnicima u izgradnji i korištenju gradskog građevinskog zemljišta dijeli na šest stambeno-poslovnih zona koje obuhvataju slijedeće dijelove grada:

I ZONA obuhvata: područje regulirano Regulacionim planom gradskog jezgra, a polazi od betonskog mosta, na ulazu u grad, ide ulicama Donja Mahala, Donje Rosulje, Kraljevac, Kralja Tvrтka, Čaršijska i Alije Izetbegovića, uključujući i dio uz rijeku Fojnicu, na dijelu od raskršća sa Tabhanskom ulicom do betonskog mosta na ulazu u grad, odakle je obuhvat i počeо.

II ZONA obuhvata: ul. Donja Mahala (desna strana pravac betonski most-OŠ »Safvet-beg Bašlagić»), ul. Donje Rosulje i Karavdića (desna strana pravac Ciglana), ul. Branilaca (desna strana pravac Ciglana-betonski most), dio ul. Hazima Dedića, dio ul. Delahmetovića, dio ul. Skopljaka, ul. Islamovića, dio ul. Donje Rosulje, ul. Hamdije Kreševljakovića, ul. Dahirovac, ul. Basamaci, ul. Hadžijina voda, ul. Džemaludina Čauševića, ul. Mladih Muslimana, ul. Kožarska, ul. Mehmeda Mujezinovića, ul. Ciglanska, ul. 25. aprila, ul. Ćerpići, ul. Čaršijska (desna strana pravac Sebilj-Kožarski most), ul. Varoška i ul. Moštrina (lijeva strana pravac rijeka Fojnica).

III ZONA obuhvata: ul. Gornje Rosulje (desna strana pravac Ciglana-Kraljevac), ul. Kralja Tvrtka (desna strana pravac Kraljevac-Sebilj), ul. Mule Hodžića (desna strana pravac Kiseljak), ul. Visočkih brigada (desna strana pravac Križ), ul. Križ (lijeva strana pravac Kraljevac), ul. Izeta Kurtalića, ul. Pod Križ, ul. Muderisa Bašića, ul. Vrančeva, ul. Muhameda Jahića, ul. Rešada Kadića, ul. Carica, ul. Muzaferije, ul. Husein-bega Gradaščevića, Kraljevac, ul. Muftije Numanagića do ul. Iznad duvara, ul. Iznad duvara (desna strana pravac Kraljevac), ul. Hasečića, ul. Zečevića, ul. Kovačica, ul. Kadića, ul. Džamijska, ul. Pašagića, ul. Pertac, ul. Sinanagića, produžetak do crkve, naselje Prijeko (dio naselja u ravnom dijelu), Novo Naselje i naselje Luke.

IV ZONA obuhvata: naselje Podvisoki , ul. Klisa, ul. Ferhatovića, dio ul. Muftije Numanagića, ul. Mevića, ul. Tjesnac, ul. Ljetovik, ul. Špiljakova, ul. Potok, ul. Rašidovića (od Kraljevca do ul. Potok), naselje Ozrakovići, Željeznička stanica do autoputa i Arnautovičko polje do autoputa).

V ZONA obuhvata: naselje Muhašinovići, Topuzovo Polje, Arnautovići, Čekrekčije, Zbilje i vršne dijelove naselja Ljetovik.

VI ZONA obuhvata: ostalo građevinsko zemljište koje je predviđeno za izgradnju.

III-2 NAKNADE

Visina naknada se određuje na osnovu prosječne konačne građevinske cijene koštanja jednog metra stambenog prostora na području općine Visoko. Odluku o tome donosi Općinsko vijeće jednom godišnje. Visina naknada za 2013. Godinu utvrđena je kako slijedi u tekstu.

a) Naknada za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište na korištenje obuhvata:

1. plaćenu naknadu namijenjenu za preuzeto zemljište čiji se iznosi utvrđuju u skladu sa Zakonom o eksproprijaciji,
2. naknadu iz osnova prirodnih pogodnosti gradskog građevinskog zemljišta i pogodnosti već izgrađene komunalne infrastrukture, koje nisu rezultat ulaganja sredstava vlasnika ili korisnika nekretnina.

Za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište na korištenje građenja fizičko i pravno lice dužno je platiti naknadu za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište i naknadu za troškove uređenja tog zemljišta.

Licu kome je dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište ne može se izdati odobrenje za građenje, niti se može izvršiti uknjižba prava korištenja zemljišta radi građenja u zemljišnim knjigama, dok ne podnese dokaz da je platio naknadu za zemljište i naknadu za uređenje zemljišta.

Visina naknade za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište utvrđuje se rješenjem o dodjeli zemljišta na korištenje radi građenja.

b)Naknadu za pogodnost korištenja građevinskog zemljišta dužan je platiti investitor koji na gradskom građevinskom zemljištu u privatnoj svojini gradi građevinu.

Naknada iz prethodnog stava plaća se i za dogradnju, nadzidivanje, preuređenje krovišta i potkrovila i rekonstrukciju kojima se povećava korisna površina objekta.

Visina naknade za pogodnost korištenja građevinskog zemljišta po 1 m² korisne površine objekta koji će se graditi na gradskom građevinskom zemljištu, utvrđuje se u fiksnom procentu od prosječne konačne građevinske cijene 1m² korisne stambene površine ostvarene u prethodnoj godini u izgradnji stanova na području općine Visoko:

- u prvoj zoni 6%
- u drugoj zoni 5%
- u trećoj zoni 4%
- u četvrtoj zoni 3%
- u petoj zoni 2%
- u šestoj zoni 1%

Ako se gradi nova građevina umjesto građevine koja je porušena ili će biti porušena, iznos naknade za pogodnost korištenja građevinskog zemljišta za novu građevinu umanjuje se za iznos naknade za pogodnost koji je bio utvrđen za porušenu građevinu, uzimajući u obzir razlike u korisnoj površini građevine.

Visina naknade za pogodnost korištenja građevinskog zemljišta po 1m² korisne površine objekta koji će se graditi na gradskom građevinskom zemljištu, utvrđuje se kako slijedi u :

- prvoj zoni 42,00 KM/m²
- drugoj zoni 35,00 KM/m²
- trećoj zoni 28,00 KM/m²
- četvrtoj zoni 21,00 KM/m²
- petoj zoni 14,00 KM/m²
- šestoj zoni 7,00 KM/m²

Visina naknade za pogodnost korištenja građevinskog zemljišta po 1 m² korisne površine objekata koji će se graditi na ostalom građevinskom zemljištu, utvrđuje se u iznosu od 3,5 KM/m².

c) Visina naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta po 1 m² utvrđuje se kako slijedi u tabeli:

ZONA	POSLOVNI OBJEKTI	STAMBENI OBJEKTI
I zona	10,50 KM/m ²	7,00 KM/m ²
II zona	8,40 KM/m ²	5,60 KM/m ²
III zona	7,00 KM/m ²	4,20 KM/m ²
IV zona	5,60 KM/m ²	3,50 KM/m ²
V zona	4,20 KM/m ²	2,80 KM/m ²
VI zona	3,50 KM/m ²	2,10 KM/m ²

Visina naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta po 1 m² korisne površine **stambenog, garažnog i sličnog prostora** za jedan mjesec iznosi :

Zona	Iznos u KM/m ²
I zona	3,50 KM/m ²
II zona	2,80 KM/m ²
III zona	2,10 KM/m ²
IV zona	1,80 KM/m ²
V zona	1,40 KM/m ²
VI zona	1,05 KM/m ²

Visina naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta po 1 m² korisne površine **poslovnog prostora** za jedan mjesec iznosi:

Zona	Iznos u KM/m ²
I zona	0,070 KM/m ²
II zona	0,056 KM/m ²
III zona	0,042 KM/m ²
IV zona	0,035 KM/m ²
V zona	0,028 KM/m ²
VI zona	0,014 KM/m ²

Visina naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta po 1 m² korisne površine **stambenog, garažnog i sličnog prostora** za jedan mjesec iznosi :

Zona	Iznos u KM/m ²
I zona	2,10 KM/m ²
II zona	1,70 KM/m ²
III zona	1,26 KM/m ²
IV zona	1,05 KM/m ²
V zona	0,85 KM/m ²
VI zona	0,63 KM/m ²

Visina naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta po 1 m² korisne površine **stambenog, garažnog i sličnog prostora** za jedan mjesec iznosi:

Zona	Iznos u KM/m ²
I zona	0,042 KM/m ²
II zona	0,035 KM/m ²
III zona	0,028 KM/m ²
IV zona	0,021 KM/m ²
V zona	0,014 KM/m ²
VI zona	0,007 KM/m ²

Visina naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta za **proizvodne objekte** za jedan mjesec iznosi:

Zona	Iznos u KM/m ²
I zona	0,021 KM/m ²
II zona	0,018 KM/m ²
III zona	0,014 KM/m ²
IV zona	0,010 KM/m ²
V zona	0,007 KM/m ²
VI zona	0,004 KM/m ²

Ukoliko je korisna površina **proizvodnog objekta veća od 500 m²** naknada iz prethodnog stava za jedan mjesec iznosi:

Zona	Iznos u KM/m ²
I zona	0,013 KM/m ²
II zona	0,011 KM/m ²
III zona	0,009 KM/m ²
IV zona	0,006 KM/m ²
V zona	0,004 KM/m ²
VI zona	0,002 KM/m ²

III-3 ZAKONSKA REGULATIVA U OBLASTI PROSTORNOG UREĐENJA I GRAĐENJA U FEDERACIJI BiH I ZENIČKO-DOBOJSKOM KANTONU

III-3.1 PRAVO KORIŠTENJA ZEMLJIŠTA RADI GRAĐENJA

Pravo korištenja zemljišta radi građenja u svom kapacitetu je manjeg obima, ali podrazumijeva da korisnik može gradsko građevinsko zemljište (GGZ) da koristi bez da ga neko drugi ometa u tom korištenju, sve dok ne izgradi građevinu, izvrši tehnički prijem građevine i ne upiše pravo vlasništva na građevini u zemljišne knjige. Uživalac prava trajnog korištenja na GGZ ne može, dok uživa pravo korištenja zemljišta radi građenja, zasnivati prava stvarnog tereta i pravo zaloge.

U jednom su pravo vlasništva i pravo korištenja zemljišta radi građenja dosta slični i to po svom kapacitetu kod njihovog ostvarivanja. Obaveza je svih drugih osoba, bilo pravnih ili fizičkih, da se uzdržavaju od povrede nesmetanog uživanja tog prava.

Pitanje raspolaganja, odnosno stavljanja u promet stvari koje su u okviru određenog prava jače je zaštićeno kod prava vlasništva i sa stvarima se može raspolagati, odnosno stavljati u promet bez ograničenja, dok je kod prava korištenja zemljišta radi građenja to pravo raspolaganja ograničeno na sroditke.

Kada se na GGZ na kojem je stečeno pravo korištenja zemljišta radi građenja po odredbama Zakona o građevinskom zemljištu Federacije BiH (“Službene novine FBiH” broj 67/05), izgradi građevinu u skladu sa važećim zakonima, prestaje pravo korištenja zemljišta radi građenja i stiče se pravo vlasništva.

III-3.2 STICANJE PRAVA KORIŠTENJA ZEMLJIŠTA RADI GRAĐENJA

Gradsko građevinsko zemljište- GGZ se dobija na korištenje po pravu prvenstva, odnosno raniji vlasnik zemljišta dobija pravo prvenstva korištenja gradskog građevinskog zemljišta u svrhu izgradnje građevine koja je odgovarajućim planom - regulacionim planom ili urbanističkim projektom predviđena da se izgradi, odnosno, raniji vlasnik je već izradio tu građevinu. Ukoliko raniji vlasnik ne može, iz ekonomskih ili drugih razloga, da izgradi predviđenu građevinu, ili nema pravo da izgradi predviđenu građevinu, zemljište će se preuzeti iz njegovog posjeda uz naknadu i dodijelit će se drugom pravnom ili fizičkom licu. Preuzimanje GGZ od ranijeg vlasnika vrši Općina na čijem se području nalazi zemljište, uz naknadu.

GGZ se dodjeljuje pravnim licima radi izgradnje građevina za njihove potrebe i građanima fizičkim licima radi izgradnje stambene ili druge zgrade na koju po zakonu mogu imati pravo svojine.

GGZ se dodjeljuje pravnim licima radi izgradnje građevina za njihove potrebe i građanima fizičkim licima radi izgradnje stambene ili druge zgrade na koju po zakonu mogu imati pravo svojine.

GGZ dodjeljuje se na korištenje radi građenja na osnovu konkursa ili neposrednom pogodbom, pod uvjetima i na način propisan u Zakonu o građevinskom zemljištu Federacije BiH (“Službene novine FBiH” broj 67/05).

Ako se GGZ dodjeljuje na korištenje radi građenja na osnovu konkursa, mjerila za određivanje prvenstva moraju biti u skladu sa utvrđenom politikom stambene i druge izgradnje u općini i obezbeđivati racionalno korištenje GGZ, kao i ostvarivanje drugih općih interesa u izgradnji i uređenju prostora.

Osnove utvrđene politike stambene i druge izgradnje na GGZ kojim rapolaže Općina regulisano je provedbenim planovima prostornog uređenja (regulacioni plan i urbanistički projekat).

Općina će dodjeljivati GGZ na osnovu donesenih planova a po kriterijima koje sama utvrdi.

Ti kriteriji ne mogu mnogo odstupati od planom utvrđenih sadržaja, odnosno, ako je planom utvrđeno da se na određenom GGZ gradi poslovna građevina, onda će se na tom zemljištu moći graditi takva građevina, a zemljište će se, u osnovi, dodijeliti onom investitoru koji može izmiriti obaveze prema građevinskom zemljištu (naknada za izuzeto gradsko građevinsko zemljište, naknada za uređenje GGZ i zemljišna renta) i koji će obavljati djelatnost koja je planom predviđena. Ukoliko je više investitora koji zadovoljavaju uvjete utvrđene programom Općine vezanim za GGZ, investitori će se nadmetati na konkursu.

Neposrednom pogodbom GGZ se dodjeljuje subjektima koji imaju svoju specifičnu poziciju u društvu kao što je funkcija odbrane, zdravstva, socijalne zaštite i druge funkcije koje su utvrđene u Zakonu o građevinskom zemljištu. Općina može GGZ da ustupi i putem neposredne pogodbe.

Neposrednom pogodbom GGZ se dodjeljuje subjektima koji imaju svoju specifičnu poziciju u društvu kao što je funkcija odbrane, zdravstva, socijalne zaštite i druge funkcije koje su utvrđene u Zakonu o građevinskom zemljištu.

III-3.3 DODJELA GGZ, IZDAVANJE URBANISTIČKE SAGLASNOSTI, ODOBRENJA ZAGRAĐENJE, UPOTREBNE DOZVOLE I UPIS PRAVA VLASNIŠTVA

- Općinska načelnica /načelnik oglašava lokacije za građenje u skladu sa planom prostornog uređenja i provodi konkurs;
- Investitor koji dobije GGZ na konkursu podnosi zahtjev za izdavanje urbanističke saglasnosti;
- Urbanistička saglasnost se izdaje u roku od 30 dana, a najkasnije u roku od 60 dana;
- Urbanistička saglasnost važi godinu dana, a u izuzetnim slučajevima njena važnost se može produžiti na još jednu godinu;
- Kada investitor ispunи uvjete utvrđene u urbanističkoj saglasnosti podnosi zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje;
- Odobrenje za građenje se izdaje u roku od 30 dana, a najkasnije u roku od 60 dana;
- Odobrenje za građenje važi dvije godine i u tom periodu se mora otpočeti sa gradnjom Građevine;
- Važnost odobrenja za građenje se može produžiti najviše za godinu dana;
- Kada je građevina izgrađena vrši se tehnički pregled i na osnovu tehničkog pregleda izdaje se upotrebljiva dozvola za građevinu;

- Nakon izdate upotrebne dozvole može se izvršiti upis prava vlasništva na građevini i na zemljištu u zemljišnim knjigama.

URBANISTIČKA SAGLASNOST

Urbanistička saglasnost predstavlja akt kojim se definišu urbanističko-tehnički uslovi za izgradnju objekta.

Uz zahtjev za izdavanje urbanističke saglasnosti prilaže se:

- Kopija katastarskog plana
- Zemljišno knjižni izvadak
- Idejni projekat
- Obrazloženje zahtjeva sa podacima potrebnim za utvrđivanje urbanističko-tehničkih i drugih uvjeta
- Dokaz o uplati troškova postupka

ODOBRENJE ZA GRAĐENJE - Uz zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje prilaže se :

- Urbanistička saglasnost
 - Skica lokacije objekta koja je stranci izdata u postupku urbanističke saglasnosti
 - Dokaz o pravu građenja (Zemljišno-knjižni izvadak, Odluka nadležnog organa na osnovu koje je investitor stekao pravo vlasništva ili pravo građenja ili prava korištenja, pisana saglasnost vlasnika nekretnine ili vlasnika nad zajedničkim dijelovima zgrade ovjerena od nadležnog organa ili službe
 - Tri primjerka glavnog (izvedbenog) projekta
 - Saglasnosti propisane u urbanističkoj saglasnosti
 - Drugi prilozi određeni posebnim zakonom
 - Dokaz o uplati troškova postupka
-

ODOBRENJE ZA UPOTREBU GRAĐEVINE (izdaje se nakon izvršenog tehničkog pregleda)

Uz zahtjev za izdavanje odobrenja za upotrebu građevine prilaže se:

- Kopija odobrenja za građenje
- Kopija katastarskog plana sa ucrtanim položajem građevine
- Pisana izjava izvođača o izvedenim radovima i uslovima za održavanje građevine
- Pisani izvještaj nadzora nad građenjem kao potvrdu da su radovi na građevini okončani u skladu sa članom 24 Zakona o građenju
- Dokaz o uplati troškova postupka

III-3.4 PREDUZETNIČKE INDUSTRIJSKE ZONE

Općina Visoko ima predispozicije za ekonomski razvoj s obzirom na geografski položaj, stepen razvijenosti poduzetničkog sektora, blizinu strateških putnih komunikacija, inicijativu privatnog sektora i spremnost Općine Visoko da razvije pravne, institucionalne i sve druge potrebne okvire za uspješnu saradnju javnog i privatnog sektora i stvaranje ambijenta za razvoj privrede na području općine Visoko i regije kao cjeline.

U općini Visoko locirane su poslovne (industrijske) zone različitih namjena koje su proizvodno-trgovačkog karaktera. S obzirom na privrednu strukturu općine Visoko, gdje dominiraju mala i srednja preduzeća (SMEs) i u poslovnim zonama su ista dominantna. To su proizvodna, trgovačka i uslužna preduzeća.

Poslovne zone u općini Visoko su:

- Poslovna zona Arnautovići-Ozrakovići
- Poslovna zona Topuzovo Polje
- Poslovna zona Kula Banjer
- Poslovna zona Čekrekčije
- Kao i ostale radne zone predviđene prostorno-planskom dokumentacijom.

POSLOVNA ZONA ARNAUTOVIĆI-OZRAKOVIĆI

Poslovna zona Arnautovići-Ozrakovići je locirana na ulazu u Visoko i omeđena je, sa zapadne strane pristupnom saobraćajnicom za autocestu A1, sa južne strane rijekom Bosnom, sa sjeverne strane autocestom A1 i industrijskom saobraćajnicom-zaobilaznicom lokalnog karaktera i sa istočne strane postojećom radnom zonom Ozrakovići ("Vispak", "Velepromet" itd.). Ukupna površina ovog prostora je 27,22ha. Na ovom lokalitetu parcele su dosta usitnjene i prema slobodnoj procjeni ima ih oko 250. Sve parcele su u privatnom vlasništvu, s tim da na svim parcelama Općina ima pravo raspolaganja, pošto se lokalitet nalazi u obuhvatu urbanističkog plana grada.

Pored pristupnih saobraćajnica (autoceste A1, regionalnog puta Sarajevo-Kakanj i lokalnih puteva) kroz poslovnu zonu prolazi jedna saobraćajnica izgrađena 2011.god. Također, u planu je izgradnja još jedne saobraćajnice kroz poslovnu zonu (od novog mosta kod naplatnih kućica kroz zonu prema zgradi "Vispaka"). U toku je izgradnja vodovodnog prstena u ovoj poslovnoj zoni čime će biti riješeno vodosnabdijevanje postojećih i budućih privrednih subjekata.

Pored putne i vodovodne infrastrukture u zoni je riješeno pitanje i kanalizacione mreže. Takođe, u zoni postoji mogućnost priključka na ostale elemente komunalne infrastrukture: elektroenergetsku, ptt i gasnu mrežu. U blizini poslovne zone u Ozrakovićima nalazi se Carinska ispostava Visoko.

POSLOVNA ZONA TOPUZOVO POLJE

Poslovna zona Topuzovo Polje smještena je uz regionalnu cestu R-445 Visoko-Kakanj i neposredno uz autocestu Sarajevo-Zenica. U radnoj zoni Topuzovo Polje prije rata bili su smješteni kapaciteti „KTK“ Visoko i TI „Vitex“ Visoko. U ovoj zoni postoji mogućnost priključka na svu komunalnu infrastrukturu. Poslovna zona Topuzovo Polje ujedno je slobodna (bescarinska) zona koja je kao pravni subjekt formirana 1997.god.

POSLOVNA ZONA KULA BANJER

Poslovna zona Kula Banjer je locirana u sjeveroistočnom dijelu grada, između željezničke pruge sa jugozapadne strane, autoceste A1 sa sjeveroistočne strane, stambenog naselja sa sjeverozapadne strane i kasarne sa jugoistočne strane. Teren je ravan, nije podložan klizanju i kompletno neizgrađen. Ukupna površina lokaliteta je oko 5ha, od čega je u vlasništvu općine Visoko $8.575m^2$, a ostalo je u privatnom vlasništvu.

POSLOVNA ZONA - ČEKREKČIJE

Poslovna zona Čekrekčije nalazi se u naselju Čekrekčije i proteže se uz rijeku Bosnu i lokalnu saobraćajnicu.

Za strane investitore posebno su interesantni slobodni radni kapaciteti privatiziranih preduzeća i preduzeća sa većinskim državnim vlasništvom. Podaci i informacije o navedenim radnim kapacitetima mogu se dobiti u Službi za privredu, razvoj, budžet i finansije Odsjek za lokalni ekonomski razvoj. U istoj službi mogu se dobiti i podaci o ostalim slobodnim radnim površinama.

IV KORAC I DO USPJEŠNOG ULAGANJA

Procedura upisa poslovnih subjekata u sudski registar definisana je slijedećim propisima:

- Okvirni Zakon o registraciji poslovnih subjekata u BiH
- Zakon o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji BiH

IV-1 POSTUPAK REGISTRACIJE PRIVREDNOG DRUŠTVA KOD REGISTRACIONOG SUDA:

- Donošenje akta o osnivanju – ako je jedan osnivač, onda se privredno društvo osniva odlukom osnivača, a ako je više osnivača onda oni zaključuju između sebe ugovor o osnivanju privrednog društva.
- Oblik organiziranja privrednog društva određuje osnivač, odnosno osnivači.
 - Po donesenoj odluci ili zaključivanju ugovora o osnivanju privrednog društva, potrebno je podnijeti prijavu za registraciju nadležnog суду за регистрацију.
 - U poslovnoj banci izvršiti uplatu osnivačkog uloga u skladu sa propisima o visini osnivačkog uloga za različite oblike organiziranja: za d.n.s.o. - nije utvrđen cenzus, za k.d.- nije utvrđen cenzus (minimum 2.000 KM), za d.d. - 50.000 KM, za d.o.o. - 2.000 KM (pojedinačni ulog ne može biti manji od 100 KM).

IV-2 POSTUPAK REGISTRACIJE PRI OSNIVANJU DRUŠTVA SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

PRIPREMA I SASTAVLJANJE OSNIVAČKOG AKTA

- Da bi se osnovalo društvo sa ograničenom odgovornošću (d.o.o.) potrebno je sačiniti osnivački akt.
- Sastavljanje i ovjeru osnivačkog akta vrši notar.
- Društvo sa ograničenom odgovornošću može se osnovati Ugovorom o osnivanju ili Odlukom o osnivanju. Ukoliko je osnivač jedna osoba, društvo se osniva Odlukom o osnivanju.
- Ukoliko više osoba želi osnovati društvo, potrebno je sačiniti Ugovor o osnivanju.
- Društvo sa ograničenom odgovornošću mogu osnovati fizička lica (pojedinci-strana lica) ili pravne osobe (strana privredna društva).

REGISTRACIJA KOD OPĆINSKOG SUDA

Troškovi registracije iznose 470,00KM (320,00 KM sudska taksa + 150,00 KM objava registracije u Službenim novinama FBiH).

Potrebni dokumenti:

- zahtjev za registraciju (obrasci se mogu naći na sudu ili na web stranici suda)
- osnivački akt (notarski ovjeren)
- ovjerena izjava osnivača
- dokaz o uplati osnovnog kapitala na privremenim računima u banci (minimalni iznos 2.000,00 KM)

- dokaz o uplati sudske takse
- rješenje Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH o registraciji stranog ulaganja
- potvrda Poreske uprave o nepostojanju duga (ovo se odnosi na bilo koju moguću poresku obavezu osnivača)
- ovjeren potpis lica ovlaštenog za zastupanje privrednog društva u unutrašnjem i vanjskom prometu (to je obično direktor društva ili poslovođa) potpis se ovjerava u Općini
- izjava direktora o prihvatanju dužnosti (i stranac može biti direktor privrednog društva)
- ovjerena kopija lične karte osnivača firme i direktora koji će predstavljati privrednodruštvo
- potvrda o uplati takse za objavljivanje oglasa o osnivanju privrednog društva u Službenim novinama FBiH.

IZRADA PEČATA

Uz zahtjev za izradu pečata privrednog društva mora se priložiti i kopija rješenja o upisu privrednog društva u sudski registar. Minimalan sadržaj pečata je naziv i sjedište privrednog društva. Izrada pečata se vrši u ovlaštenim privrednim društvima.

Troškovi izrade pečata se kreću od 20,00 do 50,00 KM ovisno o sadržaju i veličini pečata.

UPIS U STATISTIČKU EVIDENCIJU I PRIBAVLJANJE PORESKOG IDENTIFIKACIONOG BROJA

Identifikacioni broj služi kao dokaz za upis u registar pravnih lica u poreskoj upravi.

Za prijavu su potrebni slijedeći dokumenti - isti ne moraju biti ovjereni:

- formular PPI-1 (može se naći u Zavodu za statistiku ili na web-stranici www.fzs.ba)
- kopija rješenja o upisu u sudski registar
- pečat firme
- kopija lične karte direktora i osnivača

OTVARANJE TRANSAKCIJSKOG RAČUNA

Za otvaranje transakcijskog računa u poslovnoj banci potrebno je priložiti ovjerene kopije slijedećih dokumenata:

- rješenje o upisu u sudski registar
- identifikacioni broj
- potvrda o statističkom i carinskom broju (samo za vanjsku trgovinu)
- identifikacioni dokument (lična karta, pasoš) za osobe koje treba da dobiju punomoć za transakcijski račun koji se otvara
- ovjeren potpis ovlaštenih osoba za platni promet

UPIS U CARINSKU EVIDENCIJU

Upis u carinsku evidenciju je obavezan samo za privredna društva sa registrovanom vanjskotrgovinskom djelatnošću. Za upis u carinsku evidenciju u Upravi za indirektno oporezivanje BiH potrebno je priložiti:

- obrazac ZR
- ovjerenu kopiju rješenja o upisu u sudske registre (kompletna dokumentacija)
- ovjeren poreski broj
- ovjeren karton deponovanih potpisa iz banke
- potvrdu o uplaćenoj taksi za troškove upisa u iznosu od 5,00 KM
- potvrdu o uplaćenim troškovima za izdavanje uvjerenja u iznosu od 10,00 KM
- potvrdu o uplaćenim troškovima za izdavanje rješenja u iznosu od 10,00 KM

UPIS U REGISTAR ZA VANJSKU TRGOVINU

U registar za vanjsku trgovinu se upisuju samo privredna društva koja imaju registrovano vanjskotrgovinsko poslovanje. Zahtjev se podnosi u Federalnom ministarstvu trgovine u Mostaru.

Uz zahtjev za upis prilaže se sljedeći dokumenti:

- ovjerena kopija rješenja o upisu u sudske registre
- ovjerena kopija statističkog broja
- izvod računa iz banke na dan uplate
- dokaz o uplati takse u iznosu od 64,00 KM

PRIJAVLJIVANJE PRIVREDNOG DRUŠTVA I ZAPOSLENIKA U PORESKOJ UPRAVI

Za prijavu privrednog društva potrebni su slijedeći dokumenti (original ili ovjerena kopija):

- rješenje o upisu u sudski registar
- potvrda o matičnom/identifikacionom broju
- obrazac R-19

Za prijavu zaposlenika prilaže se slijedeći dokumenti:

- radna knjižica
- ugovor o radu za svakog zaposlenika
- obrazac R-19

OBAVIJEST O POČETKU OBAVLJANJA DJELATNOSTI

Nakon registracije privrednog društva u Registracionom sudu i obezbeđenja minimalno-tehničkih uslova za djelatnost koju će obavljati privredno društvo je dužno organu nadležnom zainspekcijski nadzor dostaviti obavještenje o početku obavljanja djelatnosti i ispunjavanju uvjeta tehničke opremljenosti, zaštite na radu, zaštite i unapređenja životne sredine i drugih uvjeta propisanih za obavljanje djelatnosti.

IV-2.1 REGISTRACIJA STRANOG ULAGANJA PRI MINISTARSTVU VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA BiH U SARAJEVU (samo za osnivanje d.o.o. sa učešćem stranog kapitala)

Dokumentacija koju je potrebno predati u Ministarstvo:

- ovjeren osnivački akt,
- zahtjev za upis stranog ulaganja u Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH u Sarajevu,
- dokument kojim se potvrđuje identitet stranog ulagača:
 - a) za fizička lica:
-ovjerena i prevedena kopija pasoša koja ne smije biti starija od 6 mjeseci
 - b) za pravna lica:
-ovjeren i preveden izvod iz sudskog registra iz zemlje porijekla kojim se potvrđuje pravni status ili neki drugi odgovarajući dokument, ne stariji od šest mjeseci
- dokument kojim se potvrđuje pravni status ovlaštenog predstavnika
- dokaz (kopija) o plaćenoj taksi za registraciju stranog ulaganja Ministarstvu:
 - a) 5,00 KM taksa za zahtjev
 - b) 50,00 KM taksa za rješenje

IV-3 UPIS U SUDSKI REGISTAR DIONIČKOG DRUŠTVA (d.d.)

Uz prijavu za registraciju prilaže se:

- identifikacioni dokument kojim se utvrđuje identitet osnivača za strano ili domaće fizičko ili pravno lice
- identifikacioni dokument kojim se utvrđuje identitet podnosioca prijave za domaće i strano fizičko lice
- identifikacioni dokument kojim se utvrđuje svojstvo lica ovlaštenog za zastupanje, odnosno predstavljanje subjekta upisa i ovjereni potpis tog lica
- akt o osnivanju (odluka ili ugovor) ovjeren kod notara
- statut
- potvrda banke o uplati osnovnog kapitala za osnivanje i rad društva, odnosno dokaz o ulozima u stvarima i pravima unesenim u društvo (izvještaj o procjeni vrijednosti stvari i prava sačinjava sudski vještak)
- odobrenje Komisije za vrijednosne papire u Federaciji Bosne i Hercegovine o upisu u registar emitenata
- odluka o izdavanju dionica koja sadrži ukupan iznos na koji se dionice izdaju, klasu, broj i nominalnu vrijednost svake dionice
- ovjeren potpis lica ovlaštenog za zastupanje

IV-4 UPIS U SUDSKI REGISTAR DRUŠTVA SA NEOGRANIČENOM SOLIDARNOM ODGOVORNOŠĆU I KOMANDITNOG DRUŠTVA

Uz prijavu za registraciju prilaže se:

- Upis u sudski registar privrednog društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću (d.n.s.o.) i komanditnog društva (k.d.) – uz prijavu za registraciju za ova dva društva prilaže se:
 - akt o osnivanju privrednog društva (ugovor o osnivanju ili odluka) ovjeren od strane notara
 - potvrda o uplati uloga u novcu svakog pojedinog člana od poslovne banke (ulozi mogu biti u stvarima, pravima i novcu, vrijednost uloga u stvarima i pravima procjenjuje sudski vještak)
 - ovjeren potpis lica ovlaštenog za zastupanje (ovjera se vrši kod notara, a ukoliko je jedan od osnivača strano fizičko ili pravno lice, saglasnost na ugovor o osnivanju preduzeća od strane Ministarstva za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose BiH).

VZAKONSKI OKVIR ZA INVESTIRANJE

V-1STRATEGIJA INVESTIRANJA

Ulagati u općinu Visoko mogu domaća i strana fizička i pravna lica.

Status stranog fizičkog ili pravnog lica ima:

- fizičko lice sa stranim državljanstvom,
- državljanin BiH koji ima redovno boravište u inostranstvu prije 31.12.1991. god.
- strana osoba koja ima vlastito preduzeće ili drugo pravno lice u FBiH,
- domaće pravno lice koje je potpuno u vlasništvu stranog ulagača,
- strano pravno lice sa sjedištem glavne uprave u inostranstvu.

Pitanje ulaganja stranih fizičkih i pravnih lica u privredu općine Visoko, kao i općenito ZE-DO kantona regulisano je sljedećim zakonima/odlukama:

- Zakon o politici direktnih stranih ulaganja
- Zakon o stranim ulaganjima Federacije BiH
- Zakon o privrednim društvima Federacije BiH
- Odluka o uvjetima za otvaranje i rad predstavništava stranih osoba u Federaciji BiH.

Pogledati listu relevantnih zakona na web stranici Agencije za unapređenje stranih investicija u BiH (FIPA) -
<http://fipa.gov.ba>

V-2 AKTIVNOSTI ZA POTICANJE ULAGANJANA KANTONALNOM NIVOУ

Ministarstvo finansija Zeničko-dobojskog kantona u cilju pomoći i poticaja privrednim društvima i obrtima svake godine objavljuje javni poziv za dodjelu (refundiranje) finansijskih sredstava.

Za sve detaljnije informacije vezane za javne pozive Ministarstva privrede ZE-DO kantona posjetiti stranicu: <http://www.zdk.ba/ministarstvo-za-privredu/ministarstvo-za-privredu>, ili pogledati na oglasnoj ploči Općine Visoko, odnosno web stranici Općine Visoko www.visoko.gov.ba.

V-3 AKTIVNOSTI ZA POTICANJE NA FEDERALNOM NIVOУ

Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta, u skladu sa Odlukom o usvajanju programa utroška dijela sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava Tekućeg transfera utvrđenog Budžetom Federacije BiH, svake godine u cilju provođenja programa razvoja male privrede raspisuje javni konkurs za odabir korisnika sredstava Tekućih transfera grantova.

Za sve detaljnije informacije vezane za javne pozive Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta posjetiti stranicu :<http://www.fmrpo.gov.ba/ba/konkursi> .

VI POREZI

VI-1 KATEGORIJA OPOREZIVANJA

1. Porez na dodatnu vrijednost /PDV/

Jedinstvena stopa PDV-a je 17%. Za obračun i naplatu PDV-a zadužena je Uprava za indirektno oporezivanje.

2. Stopa poreza na dobit u BiH-FBiH iznosi 10%

3. Stope poreza na dohodak u FBiH – porez na dohodak je 10% na plaću

4. Doprinosi za socijalno osiguranje koje plaćaju poslodavci i zaposlenici

Ukupan zbir doprinosa za socijalno osiguranje i poreza koji se obračunavaju na neto plaću iznosi oko 61% neto plaće.

VI-2 STRANCI I POREZI U BIH

Stranci sa stalnim prebivalištem u BiH dužni su platiti porez na dohodak na prihode ostvarene u kalendarskoj godini na teritoriji BiH.

Također, svi stranci koji ne borave stalno u BiH, ali koji zarađuju dohodak u FBiH se smatraju poreznim obveznicima.

VI-3 POREZNE OLAKŠICE

Porezne olakšice su regulisane Zakonom o porezu na dobit FBiH

PDV se plaća na promet dobara i usluga koje poreski obveznik, u okviru obavljanja svojih djelatnosti, izvrši na teritoriji BiH uz naknadu i uvoz dobara u BiH, a standardna stopa PDV-a na oporezivi promet dobara i usluga i uvoz dobara u BiH iznosi 17%.

Porez na dohodak plaća i rezident i nerezident koji ostvaruje prihode od samostalne ili nesamostalne djelatnosti na teritoriji FBiH po stopi od 10%. Prihodi koji se u smislu ovog zakona ne smatraju dohotkom su prihodi po osnovu sudjelovanja u raspodjeli dobiti privrednih društava.

Obveznik poreza na dobit privrednih društava je: preduzeće, banka i druga finansijska organizacija i društvo za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, zadružna organizacija i institucija koja prodajom proizvoda i usluga na tržištu ostvaruje dobit. Porez na dobit plaća se po stopi od 10% na utvrđenu poreznu osnovicu u poreznom bilansu.

Plaćanja poreza na dobit oslobađa se (poreske olakšice regulirane Zakonom o porezu na dobit Federacije BiH)

-obveznik koji je u godini za koju se utvrđuje porez na dobit izvozom ostvario više od 30% od ukupno ostvarenog prihoda

-obveznik koji u pet uzastopnih godina investira u proizvodnju u vrijednosti od najmanje 20 miliona KM, na teritoriji FBiH, počevši od prve godine investiranja u kojoj mora biti investirano najmanje četiri miliona KM.

Ako obveznik iz prethodnog stava, u periodu od pet godina ne dostigne propisani cenzus za investiranje gubi pravo na porezno oslobađanje, a neplaćeni porez na dobit se utvrđuje prema odredbama ovog Zakona uvećan za zateznu kamatu koja se plaća na neblagovremeno plaćene javne prihode.

-obveznik koji zapošljava više od 50% invalidnih lica i lica s posebnim potrebama duže od godinu dana za godinu u kojoj je bilo zaposleno više od 50% tih lica

- obveznik - poslovna jedinica nerezidenta koji je osnovan ili čije je sjedište ili kojem se stvarna uprava i nadzor nad poslovanjem nalazi izvan teritorije Federacije, a u BiH oslobađa plaćanja poreza na dobit za dobit koju ostvari poslovanjem na teritoriji Federacije.

VI-4 TAKSA ZA ISTICANJE FIRME

Pravna lica koja posluju na području općine Visoko dužna su plaćati taksu za isticanje firme koja je utvrđena odredbama i tarifom Odluke o komunalnim taksama općine Visoko ("Sl.glasnik općine Visoko" broj 5/12). Odluka o komunalnim taksama može se naći na web stranici općine Visoko.

VII BANKARSKI SEKTOR

Kontakti poslovnih banaka za općinu Visoko su:

1. Bosna Bank International dd Sarajevo PJ Visoko	032/730-240
2. Hypo Alpe Adria Bank dd Mostar PJ Visoko	032/731-001
3. Intesa SanPaolo Banka dd Sarajevo PJ Visoko	032/731-871
4. Investiciono komercijalna banka dd Zenica PJ Visoko	032/730-010
5. Moja Banka dd Sarajevo PJ Visoko	032/732-840
6. Raiffeisen Bank dd Sarajevo PJ Visoko	032/730-083
7. Sberbank dd Sarajevo PJ Visoko	032/730-370
8. Sparkasse Bank dd Sarajevo PJ Visoko	032/730-350
9. Unicredit Zagrebačka banka dd Mostar PJ Visoko	032/730-050
10. Vakufska banka dd Sarajevo PJ Visoko	032/732-700
11. Ziraat Bank Bosnia dd Sarajevo PJ Visoko	032/731-890

VIII KATALOG PROJEKATA ZA 2013.godinu

Katalog projekata za 2013. god. može se pogledati u Službi za prostorno uređenje, imovinsko - pravne, geodetske, stambeno-komunalne poslove i zaštitu okoline općine Visoko.

IX NAJVAŽNIJI KONTAKTI

OPĆINA VISOKO

Adresa: Ul. Alije Izetbegovića 12A, 71300 Visoko

Tel.: +38732/ 732-500

Fax: +38732/738- 330

E-mail: info@visoko.gov.ba

Načelnica: Amra Babić

JKP «GRADSKA GROBLJA » D.O.O. VISOKO

Sjedište: Mule Hodžića br.108, 71300 Visoko

Tel.: +38732/ 735-002

Fax : +38732/ 730-762

E-mail : jkpgg@bih.net.ba

Direktor: Asmir Hodžić

JKP «VISOČICA» D.O.O. VISOKO

Sjedište : Ul. Sarajevska br. 6, 71300 Visoko

Tel.: +38732/ 738-600

Fax: +38732/ 735-560

E-mail: jkpvisocicavi@bih.net.ba

Direktor: Ermin Dlakić

JP «RADIO-TELEVIZIJA VISOKO» D.O.O. VISOKO

Sjedište : Ul. Hazima Dedića br. 33, 71300 Visoko

Tel.: +38732/ 738-644

Fax: +38732/ 735-169

E-mail : rtv-visoko@rtv-visoko.ba

Direktor: Advija Mutap

JP «VETERINARSKA STANICA VISOKO» D.O.O. VISOKO

Sjedište : Ul. Musala br. 25, 71300 Visoko

Tel./Fax : +387 32 738 - 230

E-mail : veterinarska.stanica@bih.net.ba

Direktor: Ahmet Kurspahić

DRUŠTVO ZA GASIFIKACIJU, DISTRIBUCIJU I PROMET GASA I OPREME «VISOKOGAS » D.O.O. VISOKO

Sjedište : Ul. Kakanjska br. 4, 71300 Visoko

Tel./Fax: +38732/ 735-299; +38732/ 735-605

E-mail : visgas@bih.net.ba

Direktor: Hajrudin Handžić

JU SLUŽBA ZA ZAPOŠLJAVANJE ZE-DO KANTONA

BIRO VISOKO

Adresa: Ul. Hadžihasanova br. 23, 71300 Visoko

Tel./Fax: +387 32/ 731-620

Direktor: Tarik Ahić

KANTONALNI URED ZENICA PORESKA UPRAVA VISOKO

Adresa: Ul. Alije Izetbegovića 12 A. Visoko
Tel.: +38732 / 738 - 004

OPĆINSKI SUD VISOKO

Adresa: Ul. Alije Izetbegovića br. 1, 71300 Visoko
Tel.: +38732 / 738-547
Fax: +38732/ 731-523
E-mail: opsud-visoko@pravosudje.ba
Predsjednik: Enes Behlulović

JU «DOM ZDRAVLJA» VISOKO

Adresa: Ul. Branilaca 22, 71300 Visoko
Tel.: +38732/ 735-170; +38732/ 738-777
Fax: +38732/ 735-170
Web: <http://www.dzvisoko.ba>
Direktor: Vasvija Šahinović

JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD VISOKO

Adresa: Ul. Islamovića 10, 71300 Visoko
Tel.: +38732/ 735-835
Fax: +38732/ 735-835
E-mail: centarvisoko@gmail.com
Direktor: Šaćir Ćelebić

X NAŠA OPREDJELJENJA

OPĆINAVISOKO, kao važan subjekt u razvoju i unapređenju izgradnje društvene zajednice, ima obavezu kontinuirano poboljšavati svoje usluge na zadovoljstvo i dobrobit zainteresiranih strana. U tom cilju je definirala svoju politiku kvaliteta i okoline. Općina Visoko posjeduje certifikate za sistem kvaliteta i zaštite okoline: **EN ISO 9001 - 2008 i EN 14101 - 2009**.

IZJAVA O POLITICI KVALITETA I OKOLINE

OPĆINAVISOKO, kao posebno društveno važan i odgovoran subjekt u Bosni i Hercegovini, a naročito u promicanju interesa i zadovoljavanja potreba građana, ima obavezu kontinuirano poboljšavati svoje usluge na zadovoljstvo i dobrobit svojih korisnika i ostalih zainteresiranih strana.

U tom cilju naša temeljna opredjeljenja su:

- **Potpuno zadovoljavati zahtjeve i potrebe građana i ostalih zainteresiranih strana**
- **Kontinuirano razvijati vlastite vrijednosti**
- **Kontinuirano poboljšavati procesni i korisnicima orijentirani sistem upravljanja**
- **Mjerljive i ambiciozne ciljeve postavljati na svim relevantnim nivoima**
- **Kontinuirano obavljati monitoring, mjeriti gdje je primjenljivo, analizirati i poboljšavati ostvareno**
- **Sa partnerima u radu razvijati i održavati korektnu poslovnu saradnju**
- **U radu poštivati zahtjeve korisnika, zahtjeve primjenjivih zakona i regulative**

- **Identifikacija svih aspekata koji imaju ili mogu imati uticaj na okolinu i preventivno djelovanje u cilju sprečavanja zagadenja i stalno unapređenje sistema upravljanja okolinom**
- **Štednja resursa i energije, smanjenje ili eliminacija upotrebe štetnih materija i kontrolirano postupanje sa otpadom**
- **Zaštita zdravlja i sigurnost uposlenika kao i zaštita okoline**

POLITIKA KVALITETA I OKOLINE je sastavni dio poslovne politike **OPĆINE VISOKO** i obavezni su je primjenjivati svi zaposleni shodno vlastitim pozicijama i odgovornosti.

Načelnica Općine:
Amra Babić

CILJEVI KVALITETA I OKOLINE

Provodeći politiku kvaliteta i okoline, težimo ostvariti opće ciljeve kvaliteta i okoline koje smo izdali kao samostalan dokument.

CILJEVI KVALITETA I OKOLINE

Provodeći našu politiku težimo ostvarivanju slijedećih općih ciljeva:

- Kontinuirano ispunjavati očekivanja zainteresiranih strana**
- Imati kompetentno, motivirano i inventivno osoblje**
- Uspostaviti i održavati kontinuirano poboljšavanje i unapredavanje procesa, usluga i poslovnog sistema, kvaliteta usluga i povjerenje korisnika**
- Postavljati konkretne planove i ciljeve na svim nivoima i efektivno ih ostvarivati**

ZAŠTO INVESTIRATI U BIH I VISOKO ???

Zašto Bosna i Hercegovina a ne neka druga država u okruženju ?

- BiH je most između istoka i zapada
- Povoljan geografski položaj
- Raspoloživost prirodnih bogatstava i ljepota
- Dugogodišnja tradicija industrijske proizvodnje
- Veliki broj industrijskih zona, atraktivnih lokacija i proizvodnih objekata
- Transparentno zakonodavstvo
- Niski porezi
- Porez na dodanu vrijednost 17%
- Porez na dobit 10%
- Porez na dohodak 10%
- Obrazovana i mlada radna snaga
- Valuta vezana za Euro
- Potpisani regionalni i bilateralni ugovori
- Perspektiva pridruživanja Evropskoj Uniji

Porezni poticaji

- Izvoz preko 30% od ukupno ostvarenog prihoda, oslobođa se plaćanja poreza na dobit za tu godinu
- Ulaganje u proizvodnju u vrijednosti od najmanje 20 mil. KM oslobođa se plaćanja poreza na dobit za razdoblje od pet godina
- Upošljavanje više od 50% invalidnih osoba oslobođa se plaćanja poreza na dobit
- Oprema koja se stavlja u pogon, a predstavlja ulog stranca, oslobođena od plaćanja uvoznih dažbina.

Sporazumi o slobodnoj trgovini sa:

- Zemlje CEFTA: Albanija, Bugarska, Makedonija, Moldova, Rumunija, Srbija, Crna Gora, UNMIK-Kosovo
- Privremeni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima (PS) sa EU

Unilateralni preferencijalni režimi sa:

- SAD-om, Novim Zelandom, Švicarskom, Norveškom, Japanom, Rusijom, Kazahstanom, Bjelorusijom, preferencijalni izvozni režim sa Iranom.

Izbjegavanje dvostrukog oporezivanja

Bosna i Hercegovina ima potpisane sporazume o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja sa mnogim državama, neke od njih su: Austrija, Belgija, Crna Gora, Češka, Francuska, Hrvatska, Holandija, Iran, Irska, Italija, Jordan, Kuvajt, Katar, Kina, Kipar, Mađarska, Malezija, Norveška, Njemačka, Pakistan, Poljska, Srbija, Španija, Švedska, Turska, Ujedinjeni Arapski Emirati.

Zašto Visoko a ne neki drugi grad u Bosni i Hercegovini ?

- Potencijal u obradivom poljoprivrednom Zemljištu
- 3 industrijske zone sa razvijenom infrastrukturom
- Gasna infrastruktura
- Slobodna zona Visoko (jedna od 4 u BiH)
- Carinski terminal Visoko
- Sposobna i kvalifikovana radna snaga, sa tradicijom industrijskog rada, mlada radna snaga koja ide u korak sa novim tehnologijama i načinima rada
- Značajan broj neiskorištenih industrijskih, skladišnih i drugih kapaciteta
- Spremnost općinske administracije da bude partner ulagačima i da pruži svu potrebnu pomoć i podršku

Visoko je danas jedna od najvećih investicionih i poslovnih prilika u regiji!

REALIZACIJA

KABINET OPĆINSKE NAČELNICE/SLUŽBA ZA PRIVREDU, RAZVOJ, BUDŽET I FINANSIJE -
ODSJEK ZA LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ

AUGUST 2013.GODINE

OPĆINA VISOKO
Www.visoko.gov.ba